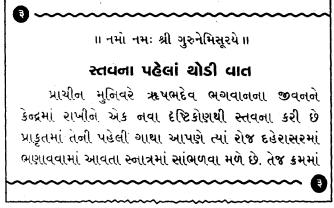
હ શી કહ મુલ રચના : શ્રી ચિરંતનાચાર્ય પદ્યાનુવાદ : પંન્યાસજી શ્રી ભદ્રંકરવિજયજી મહારાજના શિષ્ય મુનિરાજશ્રી ધુરંધરવિજયજી મહારાજ પ્રકાશક : શ્રી શ્રુતજ્ઞાન પ્રસારક સભા

ૠષભની શોભા

ૠયભની શોભા હું શી કહું ?

મૂલ રચના : શ્રી ચિરતનાચાર્ય પદ્યાનુવાદ : પંન્યાસજી શ્રી ભદ્રંકરવિજયજી મહારાજના શિષ્ય મુનિરાજશ્રી ધુરંધરવિજયજી મહારાજ પ્રકાશક : શ્રી શ્રુતજ્ઞાન પ્રસારક સભા

_

આખી સ્તવના આગળ ચાલે છે. એક પછી એક ચિત્ર આપણી સામે આવે છે. અને આપણે ભગવાન ૠષભદેવના જીવનને અહોભાવસભર વિસ્મયથી વંદન કરીએ છીએ. પગથિયાના ઉપાશ્રયના હસ્તલિખિત જ્ઞાનભંડારની એક પાનાની પ્રતમાંથી આ સ્તવના આચાર્ય શ્રી પ્રદ્યુમ્નસુરિમહારાજને મળી.

તેઓએ સંપાદિત કરીને **अनुसंधान** નામનાં ત્રૈમા**સિ**કમાં મોકલાવી અને તેમાં પ્રકાશિત થઇ. અને નવાડીસામાં ચાર્તમાસ વિરાજમાન વિદ્વદ્વર્ય મુનિરાજ શ્રીધુરન્ધરવિજયજી મહારાજના જોવામાં આવી. આવી કાવ્યરસથી છલકતી સ્તવના જોઇ-ગાઇ તેમને તેને ગુજરાતીમાં ઉતારવાની ઇચ્છા થઇ. સ્વયં પોતે સુજ્ઞકવિ છે. સંસ્કૃતમાં સેંકડો શ્લોકો રચ્યા

તેઓએ સરવાણી વહાવી. રચના તૈયાર થઇ ગઇ સુંદર બની જોતાં વેંત ગમી ગઇ એટલું જ નહીં ગાવાનું મન થઇ આવ્યું. અને તેને પ્રકાશિત કરવામાં આવી. નાની પુસ્તિકા રૂપે જોઇને મુંબઇના એક ૠપભાનુરાગી બહેને તો ૫૦૦ ચોપડી મંગાવી લીધી.

છે ગુજરાતીમાં પણ તેઓની કલમ સડસડાટ ચાલે છે. અને

E

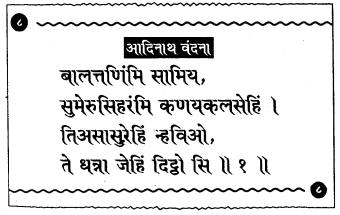
તેથી બીજી આવત્તિ કરવાનો અવસર આવ્યો આ વખતે ૠષ્ભદેવભગવાન નું એક પ્રસિદ્ધ ચૈત્યવંદન ઉમેરવામાં આવ્યું છે. આશા છે કે આ રચના સંઘમાં વધુને વધુ પ્રચાર પામશે. અનેકના કંઠ તેનું મધુર સ્વરે ગાન કરશે.

- પ્રકાશક

www.jainelibrary.org

Jain Education International 2010_04 For Private & Personal Use Only

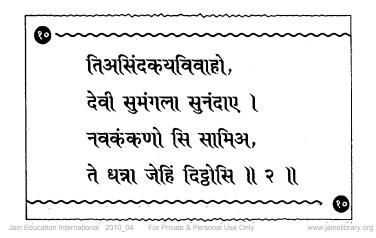
9

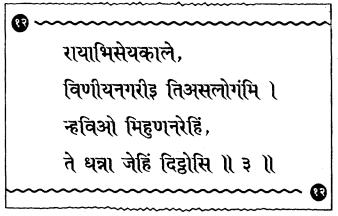
જે જન્મસમયે મેરૂગિરિની સ્વર્ણરંગી ટોચ પર, લઈ જઈ તમોને દેવને દાનવગણો ભાવે સભર; કોડો કનક કળશો વડે કરતા મહા અભિષેક ને, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧

Jain Education International 2010_04

²⁰¹⁰_04 For Private & Personal Use Only www.jainelibrary.org

સોહામણી સુમંગલાને વળી સુનંદા સાથમાં, ચતુરાઇથી ચોરી રચી ઇન્દ્રે કરેલ વિવાહમાં; મીંઢોળબંધા વર બની શોભી રહ્યાતા જે સમે, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ર

નગરી વિનીતામાં સુરો રાજ્યાભિષેક રૂડો કરે, થાપે તમોને સ્વર્જાના સિંહાસને તે અવસરે; વિનયી યુગલિયા માત્ર અંગૂઠે કરે અભિષેકને, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૩

રાणં રાઝण પુણો, रज्नं चड़ऊण जगगुरू पढमो) निक्खमणमहिमकाले, તે ઘન્ના जेहिं दिट्टोसि 11 ४ 11

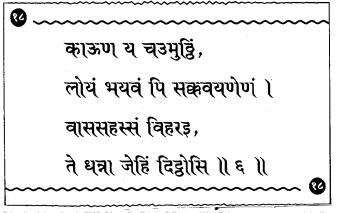
દઈ દાન સંવત્સર લગી દારિદ્રય જગનું સંહર્યું, ને જગતગુરૂ તે વિશ્વનું સામ્રાજ્ય પળમાં પરહર્યું; સંસારથી નિષ્ક્રમણ કેરો પ્રથમ ભવ્ય પ્રસંગ તે, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૪

सिबिअविमाणारूढो. जर्डआ तं नाह दिक्खसमयंमि) पत्तो सिद्धत्थवणं. ते धन्ना जेहिं दिट्ठोसि 11 ५ 11

રે દેવ-દેવેન્દ્રો નરેન્દ્રોએ વહન જેને કરી, થઈ દિવ્ય શિબિકારૂઢ ચાલ્યા સમય સંયમનો કળી; સિદ્ધાર્થ વનમાં સર્વત્યાગ કરી રહ્યા'તા જે સમે, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. પ

For Private & Personal Use Only

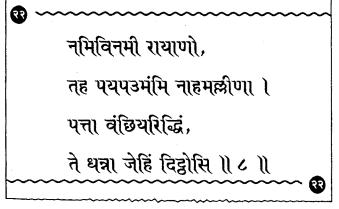
Jain Education International 2010 04

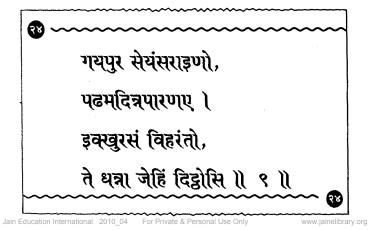
ત્યાં લોચની વેળા વચન જે ઇન્દ્ર દેવે ઉચ્ચર્યા, તેથી કર્યો ચઉમુષ્ટિ લોચ પછી મહાવ્રત આદર્યા; ને વર્ષ એક સહસ્ર કીધો નિત્ય પાદ વિહારને, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૬ www.jainelibrary.org

रंजंतो वणराई. कंचणवत्रेण नाह देहेण) धत्राइं मयकुलाइं, તે ઘન્ના जेहिं दिट्ठोसि 11 ७ 11 20

કાયા તમારી કનકવરણી, તેજ પુંજ વિખેરતી, વનરાઇ પૂર્ણ વિહારપથની તેથી રંગાઇ જતી; તે દશ્યના સાક્ષી મૃગોના વૃંદ પણ અતિ ધન્ય છે, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૭ Jain Education International

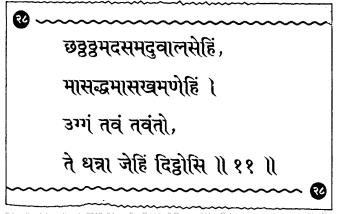
બે ભાઇ નમિ ને વિનમિએ તુજ ચરણ રૂપી પદ્મમાં, થઇ લીન કીધી સેવના કેવી ગજબ વન ભોમમાં; કે સર્વ વાંછિત રિદ્ધિ સિદ્ધિ પ્રાપ્ત થઇ'તી એમને, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૮

સોહામણું તે હસ્તિનાપુર નગર પહેલા પારણે, જ્યાં આપ જઇ ઊભા હતા, શ્રેયાંસનૂપને બારણે: વહોર્યો હતો ત્યાં ઇક્ષુરસ કરયુગલ લંબાવી તમે, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૯

अध्धतेरसकोडीओ, मुक्का सुरवरेहिं तुम्हे(ड्रे)हिं) उकोसा वसुहारा, તે ઘન્ના जेहिं दिट्ठोसि 11 १० 11 Jain Education International 2010 04 For Private & Personal Use Only www.iainelibrarv.org

અવસર્પિણીના પ્રથમ એ ભિક્ષાગ્રહણનાં અવસરે, થઇ હરખ ઘેલા દેવગણ ઉત્કૃષ્ટ વસુધારા કરે; થઇ સાડી બાર કરોડ સોનૈયાની વૃષ્ટિ આંગણે, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧૦

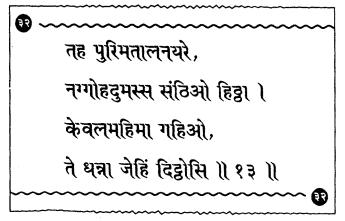
છદ્મસ્થ કાળે છટ્ટ અદ્વમ દશમ દ્વાદશ ભક્તને,. પક્ષર વળી માસક્ષમણના ઉગ્ર તપ આચારને: પ્રભુ નિત્ય કરતા'તા ઉમંગે આપ વારંવાર જે, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧૧

लंबंतबाहुजु(जु)यलो, निच्चलकाओ पसन्नचित्तमणो । ધમ્મગ્झાणંમિ ઠિઓ, ते धन्ना जेहिं दिहोसि ॥ १२ ॥

એકાંતમાં જ્યારે તમે બે હાથને લાંબા કરી. કાયા કરી થિર ચિત્તને મન સુપ્રસન્નપણે ધરી; નિષ્કંપ કાર્યોત્સર્ગમાં - ધરતા ધરમના ધ્યાનને, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧૨

ternational 2010_04 For Private & Personal Use Only

Jain Education International 2010_04

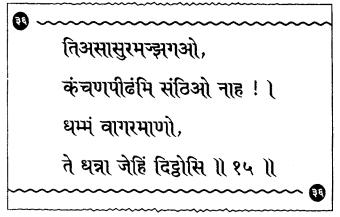
રૂડી અહો તે પુશ્મિતાલ - પુરી અયોધ્યાનું પરૂં, રૂડો હજારો વર્ષથી તે વિસ્તરેલો વટતરૂ; જ્યાં ધ્યાનની ધૂણી ધખાવી વર્યા કેવળજ્ઞાનને, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧૩

For Private & Personal Use Onl

Jain Education International 2010_04

पउमेसु ठविअचलणो, बोहंतो भविअकमलसंडाइं) सामिअ तेच्चिअ धन्ना. તે ધન્ના जेहिं दिट्ठोसि 11 ૧૪ 11

નવ કનક કમળે પાય ઠવતાં વિચરતાં પૃથ્વીતળે, તું ભવ્ય રૂપી કમળ વનને ખીલવે પ્રવચનબળે: તુજ દેશનાથી જે થયા પ્રતિબુદ્ધ તે અતિ ધન્ય છે, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧૪

હે ત્રણ ભુવનના નાથ બેસી સ્વર્શના સિંહાસને, સુર અસુર કેરી પર્ષદાથી વીંટળાઈ તે ક્ષણે; દેતા અપૂરવ ધર્મ કેરી દેશનાને આપ જે; ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧૫

ते धत्रा कयपुत्रा, जेहिं जिणो वंदिओ तया काले 1 केवल(छ?)नाणसमये. ते धन्ना जेहिं दिद्रोसि ॥ १६ ॥

www.jainelibrary.org

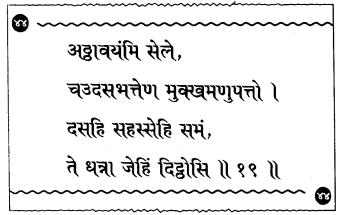
જે વંદનીય બન્યા નિરંતર દેવતાના વૃન્દથી, કૈવલ્ય પામ્યા બાદ તેવા નાથને બહુ ભાવથી; જેણે કર્યા વંદન અહો તે ધન્ય છે કૃત્યપુણ્ય છે ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧૬

ધન્નેદિં તુમં વીસસિ, नविअ अहत्रेहिं अक्यपुत्रेहिं १ तुह दंसणरहियाणं, निरत्थयं माणुसं जम्म 11 १७ 11

ધન્ય છે તેનેજ તારું દિવ્યદર્શન સાંપડે, રે પુષ્ય્યહીન અભાગિયાની નજરમાં તું ના પડે; તેનો જનમ નિષ્કળ ગયો જેણે નિહાળ્યો ના તને, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧૭

भिच्छत्ततिभिरवामोहिआंभि, जयनाह तिहुअणे सयले) उम्मीलीऊण नयणे. તે ધત્રા जेहिं दिट्ठोसि 11 ૧૮ 11

મિથ્યાત્વ કેરૂં ઘોર અંધારું છવાયું વિશ્વમાં, વ્યામૂઢ થયું ત્રણ ભુવન પૂરૂં મોહના અતિજોશમાં; હે ત્રણ ભુવનના નાથ ખોલી મોહ ઘેલી આંખને, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧૮

રજતાદ્રિના શિખરે બની આરૂઢ પર્યંકાસને, દસ સહસ મુનિવર વૃંદ સાથે તું લહ્યો નિર્વાણને; પચખાણ ચઉદશ ભક્તનું પચખ્યું હતું સહુએ તમે, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૧૯

इअचवण-जम्म-निक्खमण-नाण-निव्वाणकालसमयंभि) (भत्तिब्भर निब्भरेहिं.) ते धन्ना जेहिं दिद्रो सि 11 २० 11

તુજ ચ્યવન, જન્મ, વ્રતગ્રહણ કૈવલ્ય મુક્તિ અવસરે, જે દેવતાઓ પંચ કલ્યાણક તણા ઓચ્છવ કરે; તેમાં ભળી ઉરના ઉછળતા ભક્તિ ભાવે આર્દૂ થૈ, ત્યારે તમોને જેમણે જોયા હશે તે ધન્ય છે. ૨૦

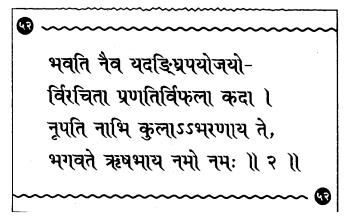
રઢ-મૂઢ- સ્યાળેણ, (भत्तिए संथुओ सया भयवं)) तं कुणस् नाभिनंदण !, પુખો વિ जिणसासणे बोहीं (हिं)) २१)

અતિમૂઢ ને અજ્ઞાનથી પરિપૂર્ણ છું તોયે વિભો! બહુ ભક્તિભાવે આપની સ્તવના કરી છે મેં પ્રભો!; તો ત્રિજગવંદન નાભિનંદન એટલી કરજો હવે કરૂણા તમારું દિવ્યશાસન પ્રાપ્ત થાય ભવોભવે. ૨૧

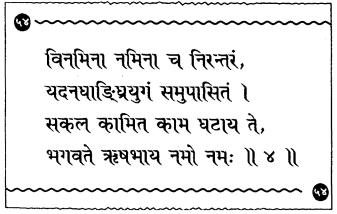
અજ્ઞાત કવિવર કો ૠષિએ અવનવા ભાવે ભરી પ્રાકૃત ગિરામાં આદિજિનની રસીલી સ્તવના કરી; **પદ્યુ મ્નસ્ટ્રિ**એ કોક પ્રાચીન પત્રથી એ ઉદ્ધર્યું, તેનું *ધુરંધરવિજયજી***એ ગાન હરિગીતે કર્યું ૨**૨

on International 2010_04 For Private & Personal Use Only

पादपूर्तिरूपा श्री ऋषभजिन स्तृतिः । (द्रतविलम्बित वृत्तम्) कृतजगज्जनमङ्गल शर्मणे, त्रिभुवनार्चित पाद सरोरूहे) પ્રથમરાइ-મુનિ-તીર્થकરાય તે, भगवते ऋषभाय नमो नमः ॥ १ ॥

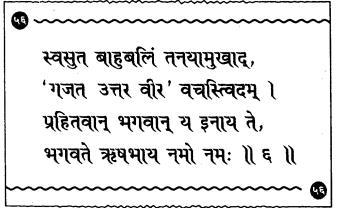

कचभरो हि निजांसलुठन् हरे-र्विनतितः खलु येन न लुझितः । विनतवत्सलतादि गुणाय ते, भगवते ऋषभाय नमो नमः ॥ ३ ॥ Jain Education International 2010_04 www.iainelibrarv.org

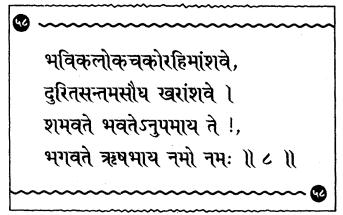

वसुनिधि प्रमित स्वकनन्दनान् सकलसत्त्वहिताय जिनाय ते, મગવતે ૠઘમાય નમો નમઃ 11 બ 11

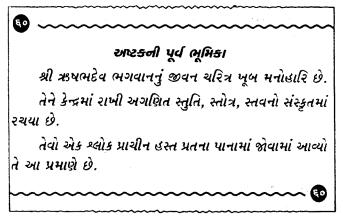
www.jainelibrary.org

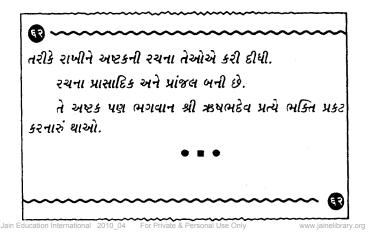
समसहस्र तप श्वरणार्जितं, विमल केवल रत्नमुपाहरत् । स्वजननीकरयो र्य उपांश ते, भगवते ऋषभाय नमो नमः 11 ७ 11

इति भया गुरुदेव-पदाम्बुज-भ्रमर हेमसुधाकर-सूरिणा) પ્રથમ તીર્થપતિઃ સ્તુતિગોचરો, विहित ईप्सितदानसुरदुमः 11 ९ 11

ત્રિમુવનનામયદાન વિદ્યાયિને, त्रिभवनादभुत वाञ्छित दायिने । त्रिभवन प्रभुता पदशालिने, भगवते वृषभाय नमो नमः 11 આ સુંદર ચિત્તાકર્ષક શ્લોક જોઇને પુજ્ય આ. ભ. શ્રી વિજય હેમચંદ્રસૂરિ મહારાજને સ્કુરણા થઇ અને છેલ્લું ચરણ પાદપૂર્તિ

www.iainelibrarv.org

